

Luthers deel SV 1 2023

Lief en leed

Wij wensen een ieder in deze moeilijke tijden sterkte en een goede gezondheid toe.

Agenda

Kerkenraad: 14 januari; Ondertekening van Besluit tot Samengaan van ELG Alkmaar met ELG Amsterdam in de Oude Lutherse Kerk te Amsterdam

Avond-bijbelkring: Inlichtingen bij Raphaël Schulte, tel. 072 5159678, e-mail: raphael.schulte59@gmail.com

Lutherse kopij volgende nummer

Periode 26 februari 2023 – 26 maart 2023

Inzenden Vrijdag 3 februari 2023 *uiterlijk om 10.00 uur*

Aan gveem48@gmail.com

Rooster Lutherse Kerk

15 jan.	10.00	ds. H.R. Hummelen
12 feb.	10.00	Muziekdienst
19 feb.	10.00	ds. Prof. S. Hiebsch

Goud, wierook ende mirre: waar slaat dat nou op?

Yvonne Bos.

(Uit de Kerstviering Lutherse Kerk Alkmaar 2022)

Het gebeurde in de dagen van keizer Augustus en het was tijdens de regering van Herodes. Kun je voorbij 'die dagen' en 'tijdens de regering van' komen?

Is het mogelijk om het kindje en zijn ouders voor wie geen plaats was ánders te zien als al die kinderen wereldwijd tegen zware of juist uitgemergelde moederborsten aangedrukt, liggend in vaderarmen of die van zussen, broers; meegezeuld in hangtassen door wildvreemden op de vlucht voor welke schimmige repressie dan ook?

Kun je weggkomen bij de beelden van kinderen in armoede, weg bij de nieuwsberichten over oorlog? Weg bij de idee dat het kind voedsel, onderdak, sokjes nodig heeft?

Goud, wierook, mirre: waar slaat dat nou op? Sokjes, dekens, een warm bedje, een veilig thuis! Wie zit er in de kou, achter een hek nou te wachten op bezoek van mensen, die ook nog eens rechtstreeks bij de machthebbers vandaan komen?

Kun je weggkomen bij gedachten over verraad, vervolging? Weg bij de onechte hoop vandaan op vrede?

Weg bij wat je zelf hebt meegemaakt? Bij wat u/jou is aangedaan, wat u/jij anderen hebt aangedaan? Wat kunnen goud, wierook en mirre daar nu aan veranderen?

Nu en ooit? Is er destijds iets veranderd in Bethlehem? Heeft Kerstmis ooit iets in je leven gedaan? En nu in deze tijd?

Als je het sterblok met de commercials de laatste weken hebt bekeken, laten de boodschappen van de verschillende supermarkten in elk geval weinig aan de verbeelding over of kerst is het ultieme feest van uiteindelijk samen aan tafel. Met plaats voor iedereen en alles, jong en oud, vreugde en verdriet. Op en rondom die tafel moeten natuurlijk allemaal spulletjes komen uit die verschillende supermarkten, maar dat lijkt voor zich te spreken. In een paar minuten moet duidelijk zijn dat kerst meer is dan een commercieel gebeuren en dat iedereen met geld, met een goed gevoel naar de supermarkten kan gaan, die zo iets moois uitdragen..... maar ondertussen doorgaan met hun als het geen hele dan toch halve kiloknallers zijn.

Kun je daarvan weggkomen, kun je voorbij komen aan de hypocrisie, aan dat mechanisme dat je ook op andere terreinen in de samenleving tegenkomt? Dat mechanisme van mooie verhaaltjes vertellen en ondertussen toch het gewin de voorrang geven? Dat mechanisme dat je bij het indammen-maar-niet-heus van het klimaatdrama greenwashen noemt?

Hoe kom je nou in 's hemelsnaam dichterbij het kerstverhaal, bij de geschenken van de wijzen, zonder te denken aan koningen, presidenten, potentaten aan jachten en privéliegtuigen, aan het uitsterven van wat er nog ziel lijkt te hebben op deze aarde. Hoe kun je die nare gedachten stoppen, voorbij komen aan de voor veel mensen, dieren, plantensoorten gapende afgrond die toekomst heet. Is er echt geen andere weg? Luisteren we naar de wijzen op hun reis (website: <https://youtu.be/YpLzXaodueg>).

Is die andere weg je daadwerkelijk aansluiten bij de wijzen, het hart van de macht niet schuwen en oppassen dat je niet wordt ingepakt? Mooi gezegd, mooi gezongen. Bijzonder is dat ze naar Herodes gaan. Wie durft dat? Een hart onder de riem voor iedereen die kiest voor de weg door de instituties. Voor alle mensen die in eerste instantie een heersende samenleving niet opgeven. Een hart onder de riem voor allen die ervan uitgaan dat er toch ruimte is voor nog een ander geluid ook in onze piepende en krakende samenleving; ruimte voor een lichtpuntje in het donker. Herodes of welke machthebber in onze tijd ook kan zo'n ander geluid of lichtpuntje niet uitstaan. Dus hij wil er alles van weten, zoals al die machthebbers - altijd al en nu nog - van alles willen weten. En waarom? Zeker in onze tijd is dat alles willen weten en meten helemaal op hol geslagen. Iedereen en alles zijn voortdurend bezig met data verzamelen en opslaan, alsof ik weet niet wat voor grote ontdekking daaruit tevoorschijn zal komen, terwijl je als je om je heen kijkt met een onbevangen blik je veel meer ontdekkingen doet. Is het meten en gegevens verzamelen nodig omdat het schort aan die onbevangen blik. Omdat je maar niet los kan komen van je eigen aannames en vooroordelen. Helemaal pijnlijk wordt het als het gegevens verzamelen, de metingen en alle peilingen tot enkel doel hebben die aannames en vooroordelen te bevestigen. Zou je de wijzen willen volgen op de heenweg en dan ook nog terug via een andere weg, route - terug of verder.....

Ik ben bijna aan het eind van mijn preek en nog maar nauwelijks zijn die geschenken ter sprake gekomen. Goud, wierook en mirre. Het is zo verleidelijk om rondom het goud iets te zeggen over dagen met gouden randjes, momenten waarop je ervaart wat liefde is, maar dan ga ik voorbij aan het life- changing element van het kerstverhaal. De geschenken zijn cruciaal voor het kerstnachtgebeuren. Ze zijn er als eerbetoon voor het licht in het donker, het licht waar de duisternis niet tegenop kan en schijnt waar je het niet zou verwachten. Dat is voor Herodes denk ik de grootste angst, niet zozeer dat het licht schijnt, maar dat het licht elders schijnt.

Dat de koninklijke gaven, zelfs in miniatuuruitvoering, voor iemand anders zijn. Kerst betekent echt een ander soort samenleving, een ander aangezicht van de aarde. Kerst betekent weigeren te geloven dat het uitzicht op die andere samenleving, dat andere aangezicht geblokkeerd kan worden.

Normaal gesproken werden door koningen of hun gezanten hele scheepsladingen cadeau gedaan.

Als je bedenkt wat de koningin van Sheba allemaal gaf aan goud, wierook en mirre..... En dat is waarschijnlijk precies wat de Herodessen en Augustussen en nu ook nog willekeurig welke machthebbers doen: denken aan de almacht van de wijze koning Salomo. Davids' zoon. Wijs en vooral stinkend rijk. De minuscule pakjes van de wijzen van het kerstverhaal verwijzen naar een koningschap dat nog moet komen. Een heel ander koningschap, met een leven op aarde dat iets van doen heeft met een open veld, met wijsheid, met schoonheid en haal dat stinkend rijk er maar af.

Goud is dan het licht in het donker, goud is het bijzondere in de schilderijen van Gustav Klimt of zegt u , zeg jij het maar, welk goud spreekt je aan? Wierook is de ongrijpbare lucht die opstijgt. Geen stank die op je neer valt van mest en chemische industrie. Mirre maakt ieder mensje tot koningskindje in leven en sterven.

Het kerstkindje verwijst naar een wereld waarin totaal andere keuzes worden gemaakt. Waarin het kwetsbare en weerloze voorop gaan. Waarin zorg nog méér is dan sokken en dekens. Waarin goud, wierook en mirre geen overbodige luxe artikelen zijn, maar zinspelen op een wereld waarin de dágeraad goud is. Een wereld waarin zorg en eerbied voorop-gaan voor wat in alle kwetsbaarheid móóí is; voor de bomen en de bloemen; een wereld waarin goud goud is en geen allesbepalende hoeveelheid geld. Waarin wierook je mee omhoog voert en mirre een geschenk is om wonden te helen. Gaven waarmee je het innerlijk licht in al wat leeft, maar dat soms zo diep verscholen is of bijna uitgedoofd, weer kan aanwakkeren.

Gaven waarmee je als het ware opnieuw geboren kan worden in een andere wereld.

Niet voor niets bouwt de feniks als zij de uitputting nabij is haar nestje in een mengsel van wierook en mirre. De feniks? Dat is die wondermooie vogel, afkomstig uit allerlei mythologische vertellingen, symbool van veerkracht wereldwijd, die naar verluidt pas na iedere 500 jaar een burn-out krijgt. Dat is die oervogel die lijkt op een rainbow-reiger. Telkens opnieuw herrijst die vogel min of meer uit de eigen as. Nou, als dat geen goud waard is...

Wensen wij dat zoveel mensen als mogelijk en ja, hele- delen- van- de- gewonde - en- uitgeputte-schepping- als- geheel, als fenixen uit de as mogen herrijzen, mogen opstaan uit ellendige situaties. In alle dankbaarheid kun je dan verzuchten: "Hèhè. Heerlijk gode zij dank! Goud, wierook, mirre: nog kan het ergens op slaan". Van harte deze verzuchting veelvuldig toegewenst ! Amen.